

OPINIONS

CAN SIGMASA, IN MEMORIAM

Una vella i bella casa de pagès del nostre poble acaba de desaparèixer. Ja feia molts anys que era abandonada. Tanmateix, encara podíem gaudir de la seva estructura impressionant donada per aquella coberta a dues vessants desiguals, resultat dels porxos i el pati interior que el temps hi anà afegint. I del seu característic dintell de la finestra principal. M'agradava la seva situació, al peu del camí de Santa Margarida i al bell mig del Pla de ca l'Artau, al davant d'un dels més bonics freixes del nostre terme. Però la casa no ha mort de mort natural (que ja seria de lamentar, també), sinó que se li ha provocat substituint-la per una construcció del tot nova, per més que vulgui imitar aires vells.

No podem caure en la nostàlgia, que tot sovint és una actitud malaltissa i que indica inhibició dels problemes presents i de la construcció del futur. Els darrers corrents arquitectònics i urbanístics —dels quals podem veure exemples a Girona, Barcelona, Caldes de Malavella, Arbúcies, etc.— intenten rehabilitar les cases velles, dignificant-les i modernitzant-les, sense fer desaparèixer les característiques pròpies del seu temps. Malauradament en el nostre poble no han arribat aquests aires renovadors i es continua fent allò que es feia en els anys seixanta arreu del país: destruir. I així es fan cases noves, la majoria ben vulgars, mentre les masies cauen o es destrueixen o el nucli de cases de la Plaça Nova —l'únic tros de Vilobí que ha estat fruit d'un pla urbanístic una mica coherent, i això que és del 1858!— és una veritable ruïna. Deixo de banda els motius estètics i històrics que fan necessari un pla de rehabilitació d'aquesta plaça, per insinuar-ne uns altres que potser tenen més credibilitat: rehabilitar dignament els edificis d'aquesta plaça suposaria un veritable negoci econòmic per aquell que en fos el promotor. Més d'un veí de Vilobí hi aniria a viure, així com fóra possible —mitjançant una bona promoció— que interessés a gent de Girona, desitjosa de viure fora de la ciutat, però a prop d'ella.

Can Sigmasa i la Plaça Nova són diferents cares del mateix problema. Un d'ells ja és irreversible. L'altre encara té algunes possibilitats. L'arrel del problema és cultural i no econòmic. Deu ser que no som tan europeus com ens pinten. Tal vegada el nostre creixement econòmic no ha anat acompanyat d'un desenvolupament cultural. I els diners sense cultura són molt perillosos. I l'arquitectura també se'n ressent.

A ON VA L'A.P.A.?

Voldria, a més, fer públiques unes reflexions personal sobre l'Associació Pere Antoni, de la qual sóc soci. Molt aviat aquesta associació farà dos anys de la seva existència i tal vegada ja és hora de començar una avaluació de les seves tasques. La valoració que en faig és del tot positiva: mai com ara no hi havia hagut una colla de gent a Vilobí que s'interessés per un ventall tan ampli d'activitats que enriqueixen la vida col·lectiva (esports-excursions, festes, cultura, esplai-colònies d'estiu). Tanmateix mirat de cara endins no es pot ser tan optimista. No estan clars els objectius que es proposa l'A.P.A.; hi ha problemes de coordinació entre les diverses seccions que poden posar en perill la cohesió que necessita tota associació que desitgi tenir una incidència real en la societat. I això, segons el meu parer, és resultat d'un excès d'activitats de cara al poble i ben poques de cara endins, dirigides als socis. Tal vegada s'ha començat la casa per la teulada: primer calia cohesionar un grup de gent i després plantejar-se una incidència pública. I em temo que s'ha fet al revés, amb la més bona intenció, val a dir-ho. Un exemple: s'han dedicat moltíssimes estones a preparar festes i festetes i cap a plantejar seriosament la necessitat d'un local per a l'A.P.A. Si es vol que l'A.P.A. tingui anys de vida i un paper social destacat al nostre poble cal reconduir-la de nou cap els seus orígens: a una colla de gent amb inquietuds socials que intenten organitzar-se. Cal plantejar l'A.P.A. a llarg termini i no a curt termini. I tal com va ara no pot anar bé de cap manera: ens cremarem abans d'hora fent una munió d'activitats de cara al poble de rendibilitat més que dubtosa per a l'A.P.A. i els seus socis. És cert que l'A.P.A. ha de col·laborar en la vida del poble, però el que no pot fer és assumir ella tota sola les responsabilitats que pertoquen a tots, és a dir ajuntament i d'altres entitats. Consolidar l'A.P.A. com a entitat, és molt més important que totes les festes juntes que s'ha pogut organitzar, així com és la millor manera de col·laborar a enriquir socialment Vilobí. Val la pena esmerçar temps personal per a assolir aquest objectiu de consolidació de l'A.P.A. Els meus dubtes són si val la pena esmerçar-lo només a preparar festes, en part perquè ja fa anys m'hi vaig dedicar i sé que quasi sempre darrera seu no hi ha res més que l'espectacle que s'hi ofereix.

JOAQUIM M. PUIGVERT I SOLA